

POLITECHNIKA KRAKOWSKA  
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2024/2025

Wydział Inżynierii Lądowej

Kierunek studiów: Budownictwo

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: BUD

Stopień studiów: I

Specjalności: Bez specjalności

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

|                                         |                       |
|-----------------------------------------|-----------------------|
| NAZWA PRZEDMIOTU                        | Fizyka                |
| NAZWA PRZEDMIOTU<br>W JĘZYKU ANGIELSKIM | Physics               |
| KOD PRZEDMIOTU                          | WIL BUD oIS B8 24/25  |
| KATEGORIA PRZEDMIOTU                    | Przedmioty podstawowe |
| LICZBA PUNKTÓW ECTS                     | 4.00                  |
| SEMESTRY                                | 1                     |

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

| SEMESTR | WYKŁAD | ĆWICZENIA<br>AUDYTORYJNE | LABORATORIA | LABORATORIA<br>KOMPUTERO-<br>WE | PROJEKTY | SEMINARIUM |
|---------|--------|--------------------------|-------------|---------------------------------|----------|------------|
| 1       | 30     | 15                       | 15          | 0                               | 0        | 0          |

3 CELE PRZEDMIOTU

- Cel 1** Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami mechaniki klasycznej niezbędnymi do zrozumienia zjawisk fizycznych występujących w technologiach i konstrukcjach budowlanych.
- Cel 2** Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami elektrodynamiki i fizyki współczesnej w zakresie koniecznym do zrozumienia fizycznych podstaw technik pomiarowych stosowanych w budownictwie.

**Cel 3** Zapoznanie studentów z wybranymi metodami rozwiązywania prostych zadań i modeli fizycznych.

**Cel 4** Zapoznanie studentów z pracą eksperymentalną: wykonywaniem prostych pomiarów oraz opracowaniem, przedstawianiem i interpretowaniem otrzymanych wyników.

## 4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1 Wiedza w zakresie fizyki i matematyki na poziomie szkoły średniej.

## 5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

**EK1 Wiedza** Student zna podstawowe zagadnienia i prawa mechaniki klasycznej dotyczące: kinematyki i dynamiki klasycznej, zasad zachowania energii, pędu, momentu pędu, własności pola grawitacyjnego oraz ruchu drgającego i falowego.

**EK2 Wiedza** Student potrafi omówić podstawowe zagadnienia dotyczące: własności pól elektrycznego i magnetycznego, prądu elektrycznego. Student zna podstawowe prawa elektrodynamiki, właściwości fal elektromagnetycznych i potrafi wskazać ich wykorzystanie w technice.

**EK3 Wiedza** Student zna podstawowe zagadnienia fizyki współczesnej, w tym elementy szczególnej teorii względności oraz mechaniki kwantowej i potrafi podać ich praktyczne wykorzystanie.

**EK4 Umiejętności** Student potrafi rozwiązywać proste zadania i problemy ilustrujące wybrane zagadnienia i modele z zakresu fizyki, umie analizować otrzymane wyniki.

**EK5 Umiejętności** Student potrafi przeprowadzić proste pomiary testujące istniejące modele fizyczne, potrafi posługiwać się aparaturą pomiarową, umie opracować i przedstawić wyniki eksperymentu fizycznego.

## 6 TREŚCI PROGRAMOWE

| WYKŁAD |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                  |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| LP     | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | LICZBA<br>GODZIN |
| W1     | Wstęp do fizyki: Rola i znaczenie fizyki w naukach inżynierskich/technicznych. Przedmiot i metody badawcze fizyki. Matematyka językiem fizyki. Notacja fizyczna i jednostki układu SI. Obserwacja, pomiar i model teoretyczny zjawisk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2                |
| W2     | Mechanika klasyczna: Opis ruchu w kartezjańskim układzie współrzędnych. Klasyfikacja ruchów. Względność ruchu. Oddziaływania fundamentalne i pola fizyczne. Zasady dynamiki klasycznej. Układy inercjalne i nieinercjalne. Dynamika ruchu postępowego i obrotowego. Zasady zachowania pędu, momentu pędu. Praca i energia. Zasada zachowania energii mechanicznej. Transport energii: przewodnictwo cieplne, konwekcja, promieniowanie. Drgania harmoniczne. Ruch drgający tłumiony i wymuszony. Zjawisko rezonansu mechanicznego. Opis i klasyfikacja fal. Fale harmoniczne. Transport energii i natężenie fali. Zjawiska charakterystyczne dla fal (interferencja, dyfrakcja). Elementy akustyki. | 12               |
| W3     | Elektryczność i magnetyzm. Pole elektryczne. Prawo Gaussa i jego zastosowania. Potencjał elektryczny. Prąd elektryczny. Pole magnetyczne, siła Lorentza. Prawo Ampere'a i prawo Biota-Savarta. Indukcja elektromagnetyczna. Równania Maxwella i ich sens fizyczny. Fale elektromagnetyczne. Światło, jako fala elektromagnetyczna. Praktyczne wykorzystanie zjawisk dyfrakcji, interferencji i polaryzacji światła.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 8                |

| WYKŁAD    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| LP        | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | LICZBA<br>GODZIN |
| <b>W4</b> | Podstawy szczególnej teorii względności. Względność czasu, skrócenie Lorentza. Transformacja Lorentza i jej konsekwencje. Pęd i energia relatywistyczna. Równowaga masy i energii.                                                                                                                                                                                                 | 4                |
| <b>W5</b> | Fizyka współczesna w technologiach i materiałach XXI wieku. Podstawy doświadczalnej fizyki kwantowej. Dualizm falowo-korpuskularny promieniowania elektromagnetycznego. Fale materii. Kwantowe właściwości materii i energii. Zasada nieoznaczoności Heisenberga. Wykorzystanie falowej natury cząstek w technice. Model atomu wodoru a widma atomowe. Model pasmowy ciał stałych. | 4                |

| ĆWICZENIA AUDYTORYJNE |                                                                                                                                                                                                                                              |                  |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| LP                    | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                       | LICZBA<br>GODZIN |
| <b>C1</b>             | Elementy rachunku wektorowego i analizy matematycznej. Obliczanie prędkości i przyspieszenia w ruchu prostoliniowym i krzywoliniowym w kartezjańskim układzie współrzędnych.                                                                 | 2                |
| <b>C2</b>             | Rozwiązywanie równań ruchu dla prostych przykładów z dynamiki klasycznej. Obliczanie pracy i energii, m.in. w centralnym polu grawitacyjnym. Zastosowanie zasad zachowania pędu, momentu pędu i energii mechanicznej w układach izolowanych. | 4                |
| <b>C3</b>             | Oscylator harmoniczny, przykłady. Zastosowanie funkcji falowej do opisu zjawisk falowych. Superpozycja i interferencja fal, fale stojące.                                                                                                    | 2                |
| <b>C4</b>             | Zadania dotyczące pola elektrycznego i magnetycznego. Proste przykłady zastosowania praw: Gaussa, Ampere'a i Faradaya. Przykłady prostych obwodów elektrycznych, obliczanie napięcia i prądu elektrycznego.                                  | 4                |
| <b>C5</b>             | Zagadnienia względności czasu i skrócenia długości w zadaniach. Wyznaczanie pędu i energii relatywistycznej. Zagadnienia z podstaw fizyki kwantowej w zadaniach.                                                                             | 3                |

| LABORATORIA |                                                                                                                                                                              |                  |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| LP          | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                       | LICZBA<br>GODZIN |
| <b>L1</b>   | Ćwiczenie obowiązkowe: Wyznaczanie przyspieszenia ziemskiego za pomocą wahadła prostego. Metody opracowywania wyników pomiarów, szacowania niepewności i błędów pomiarowych. | 3                |
| <b>L2</b>   | Ćwiczenie obowiązkowe: Wyznaczanie naprężeń za pomocą tensometru oporowego.                                                                                                  | 3                |

| LABORATORIA |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                  |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| LP          | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | LICZBA<br>GODZIN |
| <b>L3</b>   | Fale. Studenci wykonują jedno ćwiczenie z poniższego zestawu: 1. Polaryzacja światła. 2. Wyznaczanie długości fali za pomocą siatki dyfrakcyjnej 3. Wyznaczanie szybkości dźwięku w powietrzu.                                                                                                                                                                                                                    | 3                |
| <b>L4</b>   | Własności ciał stałych i cieczy. Studenci wykonują jedno ćwiczenie z poniższego zestawu: 1. Transport i wymiana ciepła. 2. Wyznaczanie gęstości ciał stałych i cieczy. 3. Wyznaczanie współczynnika lepkości dynamicznej cieczy.                                                                                                                                                                                  | 3                |
| <b>L5</b>   | Pole elektromagnetyczne i fizyka współczesna. Studenci wykonują jedno ćwiczenie z poniższego zestawu: 1. Badanie pola magnetycznego przy zastosowaniu hallotronu. 2. Badanie pola elektrycznego metodą wanny elektrolitycznej. 3. Identyfikacja widm atomowych przy użyciu spektroskopu. 4. Wyznaczanie równoważnika elektrochemicznego wodoru. 5. Zjawisko fotoelektryczne (fotokomórka, ogniwo fotowoltaiczne). | 3                |

## 7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

**N1** Wykłady

**N2** Zadania tablicowe

**N3** Ćwiczenia laboratoryjne

**N4** Konsultacje

## 8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

| FORMA AKTYWNOŚCI                                                                                 | ŚREDNIA LICZBA GODZIN<br>NA ZREALIZOWANIE<br>AKTYWNOŚCI |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:</b>                                     |                                                         |
| Godziny wynikające z planu studiów                                                               | 60                                                      |
| Konsultacje przedmiotowe                                                                         | 15                                                      |
| Egzaminy i zaliczenia w sesji                                                                    | 10                                                      |
| <b>Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:</b> |                                                         |
| Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury                               | 60                                                      |
| Opracowanie wyników                                                                              | 20                                                      |
| Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji                                           | 15                                                      |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z<br/>CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA</b>    | <b>180</b>                                              |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU                                                    | 4.00                                                    |

## 9 SPOSOBY OCENY

Do oceny F1 bierze się pod uwagę średnią ocenę z dwóch kolokwii (o ile będą one pozytywne) w ciągu semestru lub ocenę z kolokwium zaliczeniowego. Na ocenę F2 składa się aktywność studenta podczas zajęć. Do oceny F3 bierze się pod uwagę średnią arytmetyczną ocen z zaliczenia 5 ćwiczeń laboratoryjnych (konieczne jest pozytywne zaliczenie wszystkich ćwiczeń).

### OCENA FORMUJĄCA

**F1** Kolokwium

**F2** Zadania tablicowe

**F3** Zaliczenie z ćwiczeń laboratoryjnych

### OCENA PODSUMOWUJĄCA

**P1** Egzamin pisemny

**P2** Egzamin ustny

**P3** Średnia ważona ocen formujących F1, F2 i F3

### WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

**W1** 1. Do egzaminu mogą przystąpić studenci, którzy zaliczyli ćwiczenia rachunkowe i ćwiczenia laboratoryjne. 2. Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen P1, P2, P3.

### KRYTERIA OCENY

| EFEKT KSZTAŁCENIA 1 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 2.0        | Student nie opanował w stopniu dostatecznym podstawowych zagadnień z rachunku wektorowego, nie definiuje podstawowych wielkości z mechaniki klasycznej objętych treściami programowymi W2, nie potrafi poprawnie sformułować zasad dynamiki klasycznej, nie zna zasad zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej. Student nie umie obliczyć pracy i energii potencjalnej w polu grawitacyjnym. Student nie umie omówić ruchu oscylatora harmonicznego nietłumionego. Student nie zna podstawowych pojęć z ruchu falowego, nie opanował w stopniu dostatecznym zagadnień dotyczących zjawisk charakterystycznych dla fal, nie umie scharakteryzować fal akustycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| NA OCENĘ 3.0        | Student opanował w stopniu dostatecznym podstawowe zagadnienia z rachunku wektorowego, definiuje podstawowe wielkości z mechaniki klasycznej objęte treściami programowymi W2, potrafi poprawnie sformułować zasad dynamiki klasycznej, zna zasady zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej i potrafi wskazać przykłady ich zastosowania. Student oblicza pracę i energię potencjalną w polu grawitacyjnym. Potrafi wymienić główne mechanizmy transportu energii. Student umie omówić ruch oscylatora harmonicznego nietłumionego. Student zna podstawowe pojęcia z ruchu falowego, opanował w stopniu dostatecznym zagadnienia dotyczące zjawisk charakterystycznych dla fal, umie scharakteryzować fale akustyczne.                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| NA OCENĘ 3.5        | Student opanował w stopniu dobrym podstawowe zagadnień z rachunku wektorowego, definiuje podstawowe wielkości z mechaniki klasycznej objęte treściami programowymi W2, wykazuje niepełne zrozumienie przedstawionych zagadnień. Potrafi poprawnie sformułować zasad dynamiki klasycznej i podać ich ograniczenia oraz zastosowanie. Zna różnicę między układami inercjalnymi i nieinercjalnymi. Zna zasady zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej i umie wyjaśnić za ich pomocą zjawiska. Student oblicza pracę i energię potencjalną w polach fizycznych. Potrafi wymienić główne mechanizmy transportu energii i wie, na czym one polegają. Student umie omówić ruch oscylatora harmonicznego nietłumionego oraz tłumionego tarciem wiskotycznym. Student zna podstawowe pojęcia z ruchu falowego, opanował w stopniu więcej niż dostatecznym zagadnienia dotyczące zjawisk charakterystycznych dla fal, umie scharakteryzować fale akustyczne, wie na czym polega zjawisko Dopplera. |
| NA OCENĘ 4.0        | Student opanował w stopniu dobrym podstawowe zagadnień z rachunku wektorowego, definiuje podstawowe wielkości z mechaniki klasycznej objęte treściami programowymi W2 oraz wykazuje w stopniu dobrym zrozumienie większości zagadnień. Poprawnie formułuje zasady dynamiki klasycznej i podaje ich ograniczenia oraz zastosowanie. Zna różnicę między układami inercjalnymi i nieinercjalnymi. Zna zasady zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej i umie wyjaśnić za ich pomocą zjawiska. Student oblicza pracę i energię potencjalną w polach fizycznych. Potrafi omówić główne mechanizmy transportu energii, podać przykłady. Student umie omówić ruch oscylatora harmonicznego nietłumionego oraz tłumionego tarciem wiskotycznym. Student zna podstawowe pojęcia z ruchu falowego, opanował w stopniu dobrym zagadnienia dotyczące zjawisk charakterystycznych dla fal, umie wyczerpująco omówić fale akustyczne, wie na czym polega zjawisko Dopplera i podać jego zastosowania.   |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 4.5        | <p>Student opanował w stopniu więcej niż dobrym podstawowe zagadnień z rachunku wektorowego, definiuje podstawowe wielkości z mechaniki klasycznej objęte treściami programowymi W2 oraz wykazuje w stopniu dobrym zrozumienie większości zagadnień. Poprawnie formułuje zasady dynamiki klasycznej i podaje ich ograniczenia oraz zastosowanie. Zna różnicę między układami inercjalnymi i nieinercjalnymi. Zna zasady zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej i umie objaśnić za ich pomocą zjawiska. Student oblicza pracę i energię potencjalną w polach fizycznych. Potrafi omówić główne mechanizmy transportu energii, podać przykłady. Student umie omówić ruch oscylatora harmonicznego nietłumionego oraz tłumionego tarcie wiskotycznym, wie na czym polega zjawisko rezonansu mechanicznego. Student zna podstawowe pojęcia z ruchu falowego, opanował w stopniu bardzo dobrym zagadnienia dotyczące zjawisk charakterystycznych dla fal. Wie, na czym polega superpozycja fal, co to jest natężenie fali. Umie wyczerpująco omówić fale akustyczne, zjawisko Dopplera i podać jego zastosowania.</p>        |
| NA OCENĘ 5.0        | <p>Student opanował w stopniu bardzo dobrym podstawowe zagadnień z rachunku wektorowego, definiuje podstawowe wielkości z mechaniki klasycznej objęte treściami programowymi W2 oraz wykazuje bardzo dobre zrozumienie omawianych zagadnień. Poprawnie formułuje zasady dynamiki klasycznej i podaje ich ograniczenia oraz zastosowanie. Zna różnicę między układami inercjalnymi i nieinercjalnymi. Zna zasady zachowania: pędu, momentu pędu i energii mechanicznej i umie objaśnić za ich pomocą zjawiska. Student oblicza pracę i energię potencjalną w polach fizycznych. Potrafi omówić główne mechanizmy transportu energii, podać przykłady i zastosowanie. Student umie omówić ruch oscylatora harmonicznego nietłumionego oraz tłumionego tarcie wiskotycznym, wie na czym polega zjawisko rezonansu mechanicznego. Student zna podstawowe pojęcia z ruchu falowego, opanował w stopniu bardzo dobrym zagadnienia dotyczące zjawisk charakterystycznych dla fal. Wie, na czym polega superpozycja fal, co to jest natężenie fali. Umie wyczerpująco omówić fale akustyczne, zjawisko Dopplera i podać jego zastosowania.</p> |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 2 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| NA OCENĘ 2.0        | <p>Student nie definiuje poprawnie podstawowych wielkości związanych z polem elektrycznym oraz magnetycznym, nie zna praw Gaussa dla tych pól i wzorów na siły działające w tych polach. Student nie zna podstawowych definicji oraz zagadnień dotyczących prądu elektrycznego. Student nie wie, czego dotyczą prawa: Ampere'a i Faradaya, nie zna praw Maxwella i ich sensu fizycznego. Student nie potrafi zdefiniować podstawowych wielkości związanych z prądem elektrycznym. Student nie wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, nie umie ich scharakteryzować. Nie zna praw dotyczących zjawisk: odbicia i załamania światła, nie wie, na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 3.0 | <p>Student w stopniu zadowalającym opanował materiał z treści programowych W3. Definiuje najważniejsze wielkości związane z polem elektrycznym oraz magnetycznym, zna prawa Gaussa dla tych pól, wzory na siły działające w tych polach. Umie opisać ruch cząstek w tych polach. Student zna podstawowe definicje oraz zagadnienia dotyczące prądu elektrycznego. Student wie, czego dotyczą prawa: Ampere'a i Faraday'a, podaje poprawnie sens fizyczny prawa Maxwella. Student wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, potrafi je scharakteryzować. Zna prawa dotyczące zjawisk: odbicia i załamania światła, wie na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal. Wskazuje przykłady ich wykorzystanie w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| NA OCENĘ 3.5 | <p>Student opanował materiał z treści programowych W3 w stopniu ponad dostatecznym. Poprawnie definiuje podstawowe wielkości związane z polem elektrycznym oraz magnetycznym i wykazuje dostateczne zrozumienie omawianych zagadnień. Zna prawa Gaussa dla tych pól, wzory na siły działające w tych polach. Umie opisać ruch cząstek w tych polach i omówić przykłady podane na wykładzie. Student zna podstawowe definicje oraz zagadnienia dotyczące prądu elektrycznego. Student wie, czego dotyczą prawa: Ampere'a i Faradaya, wie, gdzie w technice znalazły zastosowanie, podaje poprawnie prawa Maxwella i zna ich sens fizyczny. Student wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, potrafi je scharakteryzować. Zna w stopniu dostatecznym prawa dotyczące zjawisk: odbicia i załamania światła, wie na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal i umie je ze zrozumieniem omówić. Zna przykłady ich wykorzystania w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                     |
| NA OCENĘ 4.0 | <p>Student opanował materiał z treści programowych W3 w stopniu dobrym. Poprawnie definiuje podstawowe wielkości związane z polem elektrycznym oraz magnetycznym i wykazuje dobre zrozumienie omawianych zagadnień. Zna prawa Gaussa dla tych pól, wzory na siły działające w tych polach. Umie opisać ruch cząstek w tych polach, ze szczególnym uwzględnieniem ziemskiego pola magnetycznego i omówić przykłady podane na wykładzie, wie na czym polega zjawisko Halla i gdzie jest wykorzystane. Student zna podstawowe definicje oraz zagadnienia dotyczące prądu elektrycznego i umie je ze zrozumieniem omówić. Student zna prawa: Ampere'a i Faradaya, ich matematyczną postać, podane na wykładzie przykłady oraz wie, gdzie w technice znalazły zastosowanie. Podaje poprawnie prawa Maxwella, zna ich matematyczną postać i sens fizyczny. Student wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, potrafi je scharakteryzować. Zna prawa dotyczące zjawisk: odbicia i załamania światła, wie na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal i umie je ze zrozumieniem omówić w sposób jakościowy i ilościowy. Zna przykłady ich wykorzystania w technice.</p> |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 4.5        | <p>Student opanował materiał z treści programowych W3 w stopniu ponad dobrym. Poprawnie definiuje podstawowe wielkości związane z polem elektrycznym oraz magnetycznym i wykazuje dobre zrozumienie omawianych zagadnień. Zna prawa Gaussa dla tych pól, wzory na siły działające w tych polach. Umie opisać ruch cząstek w tych polach, ze szczególnym uwzględnieniem ziemskiego pola magnetycznego i omówić przykłady podane na wykładzie, wie na czym polega zjawisko Halla i gdzie jest wykorzystane. Student zna podstawowe definicje oraz zagadnienia dotyczące prądu elektrycznego i umie je ze zrozumieniem omówić. Student wie, czego dotyczą prawa: Amperea i Faradaya, wie, gdzie w technice znalazły zastosowanie, podaje poprawnie prawa Maxwella, zna ich matematyczną postać i sens fizyczny. Student wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, potrafi je scharakteryzować. Zna prawa dotyczące zjawisk: odbicia i załamania światła, wie na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal i umie je ze zrozumieniem omówić w sposób jakościowy i ilościowy. Zna przykłady ich wykorzystania w technice.</p>                     |
| NA OCENĘ 5.0        | <p>Student w stopniu bardzo dobrym ma opanowany materiał związany z polem elektrycznym oraz magnetycznym i wykazuje bardzo dobre zrozumienie omawianych zagadnień. Zna prawa Gaussa dla tych pól oraz ich zastosowanie, wzory na siły działające w tych polach. Umie opisać ruch cząstek w tych polach, ze szczególnym uwzględnieniem ziemskiego pola magnetycznego i omówić przykłady podane na wykładzie. Wie, na czym polega zjawisko Halla, jak uzyskać wyrażenie na napięcie Halla i gdzie jest to zjawisko wykorzystane. Student zna podstawowe definicje oraz zagadnienia dotyczące prądu elektrycznego i umie je ze zrozumieniem omówić. Student wie, czego dotyczą prawa: Amperea i Faradaya, wie, gdzie w technice znalazły zastosowanie, podaje poprawnie prawa Maxwella, zna ich matematyczną postać i sens fizyczny. Student wie, na czym polega rozchodzenie się fal elektromagnetycznych, jak możemy je zapisać w postaci wzorów, potrafi je scharakteryzować. Zna prawa dotyczące zjawisk: odbicia i załamania światła, wie na czym polega dyfrakcja, interferencja fal oraz polaryzacja fal, umie je ze zrozumieniem omówić w sposób jakościowy i ilościowy. Zna przykłady ich wykorzystania w technice.</p> |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 3 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| NA OCENĘ 2.0        | <p>Student nie opanował w stopniu dostatecznym materiału z zakresu fizyki współczesnej nie zna definicji, podstawowych wzorów, nie rozumie i nie potrafi objaśnić poznanych efektów relatywistycznych oraz kwantowych. Student nie potrafi wymienić ich zastosowania w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| NA OCENĘ 3.0        | <p>Student opanował w stopniu dostatecznym materiał z zakresu fizyki współczesnej zna najważniejsze definicje i p wzory, rozumie i potrafi objaśnić poznane efekty relatywistyczne oraz kwantowe. Zna przykłady ich zastosowania w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 3.5 | <p>Student opanował w stopniu ponad dostatecznym materiał z zakresu fizyki współczesnej. Zna definicje, podstawowe wzory, rozumie i potrafi objaśnić poznane efekty relatywistyczne. Umie wskazać, w jakich sytuacjach należy stosować prawa fizyki relatywistycznej. Zna wzory transformacji na skrócenie Lorentza i dylatację czasu, wie na czym polega równoważność masy i energii i potrafi podać przykłady. Student wymienia doświadczenia i zjawiska potwierdzające słuszność założeń fizyki kwantowej i wykazuje dostateczne zrozumienie omawianych zagadnień. Student wie, na czym polega dualizm falowo-korpuskularny promieniowania elektromagnetycznego i materii, kwantowanie wielkości fizycznych, zna zasady nieoznaczoności Heisenberga. Wie, jak powiązać modelu atomu wodoru z widmem atomowym. Student zna pojęcie fal materii, podstawowe wzory i przykłady wykorzystania falowej natury cząstek w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| NA OCENĘ 4.0 | <p>Student opanował w stopniu dobrym materiał z zakresu fizyki współczesnej. Zna definicje, podstawowe wzory, rozumie i potrafi ze zrozumieniem objaśnić poznane efekty relatywistyczne. Umie wskazać, w jakich sytuacjach należy stosować prawa fizyki relatywistycznej i jak wzory relatywistyczne przechodzą w klasyczne. Zna wzory transformacji na skrócenie Lorentza i dylatację czasu, umie je zastosować, wie, na czym polegają zjawiska. Zna definicję i zależności między relatywistycznym pędem, siłą i energią, prawo równoważności masy i energii i potrafi podać przykłady. Wie, czego dotyczy ogólna teoria względności. Student wymienia doświadczenia i zjawiska potwierdzające słuszność założeń fizyki kwantowej i wykazuje dostateczne zrozumienie omawianych zagadnień. Student wie, na czym polega dualizm falowo-korpuskularny promieniowania elektromagnetycznego i materii, kwantowanie wielkości fizycznych, zna zasady nieoznaczoności Heisenberga i wzory dotyczące tych zagadnień. Wie, jak powiązać modelu atomu wodoru z widmem atomowym. Student zna pojęcie fal materii, podstawowe wzory i przykłady wykorzystania falowej natury cząstek w technice.</p>                                                                                                                                                                                                                  |
| NA OCENĘ 4.5 | <p>Student opanował w stopniu ponad dobrym materiał z zakresu fizyki współczesnej. Zna definicje, podstawowe wzory, rozumie i potrafi ze zrozumieniem objaśnić poznane efekty relatywistyczne. Umie wskazać, w jakich sytuacjach należy stosować prawa fizyki relatywistycznej i jak wzory relatywistyczne przechodzą w klasyczne. Zna wzory na transformację Lorentza i umie je zastosować do znalezienia transformacji współrzędnych wektora prędkości. Zna definicję i zależności między relatywistycznym pędem, siłą i energią, prawo równoważności masy i energii i potrafi podać przykłady. Wie, czego dotyczy ogólna teoria względności. Potrafi podać zjawiska, będące jej potwierdzeniem. Student wymienia doświadczenia i zjawiska potwierdzające słuszność założeń fizyki kwantowej i wykazuje dobre zrozumienie omawianych zagadnień. Student wie, na czym polega dualizm falowo-korpuskularny promieniowania elektromagnetycznego i materii, kwantowanie wielkości fizycznych, zna zasady nieoznaczoności Heisenberga i wzory dotyczące tych zagadnień. Student zna pojęcie fal materii i przykłady wykorzystania falowej natury cząstek w technice. Umie omówić zjawisko tunelowania przez barierę potencjału oraz model cząstki kwantowej w prostokątnej studni potencjału. Wie, jak powiązać model atomu wodoru z widmem atomowym. Zna model pasmowy ciał stałych i wie, co on tłumaczy.</p> |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 5.0        | <p>Student opanował w stopniu bardzo dobrym materiał z zakresu fizyki współczesnej. Zna definicje, podstawowe wzory, rozumie i potrafi ze zrozumieniem objaśnić poznane efekty relatywistyczne. Umie wskazać, w jakich sytuacjach należy stosować prawa fizyki relatywistycznej i jak wzory relatywistyczne przechodzą w klasyczne. Zna wzory na transformację Lorentza i umie je zastosować do znalezienia transformacji współrzędnych wektora prędkości. Zna definicję i zależności między relatywistycznym pędem, siłą i energią, prawo równoważność masy i energii i potrafi podać przykłady. Wie, czego dotyczy ogólna teoria względności, umie ze zrozumieniem omówić zjawiska będące jej dowodem. Student posiada bardzo dobrą wiedzę i zrozumienie zjawisk kwantowych przedstawionych na wykładzie. Student wie, na czym polega dualizm falowo-korpuskularny promieniowania elektromagnetycznego i materii, kwantowanie wielkości fizycznych, zna zasady nieoznaczoności Heisenberga i wzory dotyczące tych zagadnień, umie je ze zrozumieniem zastosować. Zna zasadę korespondencji. Student zna pojęcie fal materii, podstawowe wzory i przykłady wykorzystania falowej natury cząstek w technice. Umie omówić zjawisko tunelowania przez barierę potencjału oraz model cząstki kwantowej w prostokątnej studni potencjału. Wie, jak powiązać model atomu wodoru z widmem atomowym. Zna model pasmowy ciał stałych i wie, co on tłumaczy.</p> |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 4 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| NA OCENĘ 2.0        | <p>Student nie potrafi powtórzyć rozwiązania prostych zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych i wykładzie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| NA OCENĘ 3.0        | <p>Student potrafi powtórzyć rozwiązania prostych zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych i wykładzie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| NA OCENĘ 3.5        | <p>Student potrafi bezbłędnie przedstawić rozwiązania prostych zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych oraz na wykładzie. W stopniu dostatecznym potrafi samodzielnie rozwiązać proste zadania.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| NA OCENĘ 4.0        | <p>Student potrafi bezbłędnie przedstawić rozwiązania zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych oraz na wykładzie. Potrafi ze zrozumieniem powtórzyć wyprowadzenia wzorów przedstawione na wykładzie. Potrafi samodzielnie rozwiązać proste zadania.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| NA OCENĘ 4.5        | <p>Student potrafi bezbłędnie przedstawić rozwiązania zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych oraz na wykładzie. Potrafi ze zrozumieniem powtórzyć wyprowadzenia wzorów przedstawione na wykładzie. Potrafi samodzielnie rozwiązać proste zadania.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| NA OCENĘ 5.0        | <p>Student potrafi bezbłędnie przedstawić rozwiązania zadań, problemów i modeli z zakresu fizyki, które były przedstawione na ćwiczeniach rachunkowych oraz na wykładzie. Potrafi ze zrozumieniem powtórzyć wyprowadzenia wzorów przedstawione na wykładzie. Potrafi samodzielnie rozwiązać trudniejsze zadania i przeprowadzić dyskusję wyników.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 5 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 2.0 | Student nie potrafi przeprowadzić prostych pomiarów, posługiwać się aparaturą pomiarową, opracować i przedstawić wyniki eksperymentu fizycznego. Nie potrafi podać celu pomiarów i fizycznych podstaw eksperymentu.                                                                                                                 |
| NA OCENĘ 3.0 | Student nie do końca samodzielnie potrafi przeprowadzić proste pomiary, posługiwać się aparaturą pomiarową, opracować i przedstawiać wyniki eksperymentu fizycznego. Potrafi podać cel pomiarów i w stopniu dostatecznym zna fizyczne podstawy eksperymentu.                                                                        |
| NA OCENĘ 3.5 | Student potrafi przeprowadzić proste pomiary, posługiwać się aparaturą pomiarową, opracować i przedstawiać wyniki eksperymentu fizycznego i wykazuje w tych działaniach pewną samodzielność. Potrafi podać cel pomiarów i dość dobrze zna fizyczne podstawy eksperymentu.                                                           |
| NA OCENĘ 4.0 | Student potrafi przeprowadzić proste pomiary, posługiwać się aparaturą pomiarową, opracować i przedstawiać wyniki eksperymentu fizycznego i wykazuje w tych działaniach samodzielność. Potrafi samodzielnie analizować uzyskane wyniki. Potrafi podać cel pomiarów i dość dobrze zna fizyczne podstawy eksperymentu.                |
| NA OCENĘ 4.5 | Student potrafi przeprowadzić proste pomiary, posługiwać się aparaturą pomiarową, opracować i przedstawiać wyniki eksperymentu fizycznego i wykazuje w tych działaniach samodzielność i własną inicjatywę. Potrafi samodzielnie analizować uzyskane wyniki. Potrafi podać cel pomiarów i dobrze zna fizyczne podstawy eksperymentu. |
| NA OCENĘ 5.0 | Student potrafi samodzielnie przeprowadzić proste pomiary, posługiwać się aparaturą pomiarową, bezbłędnie opracować i przedstawiać wyniki eksperymentu. Potrafi w sposób wyczerpujący dokonać analizy uzyskanych wyników. Potrafi jasno sformułować cel pomiarów i bardzo dobrze zna fizyczne podstawy eksperymentu.                |

## 10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

| EFEKT KSZTAŁCENIA | ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU | CELE PRZEDMIOTU | TREŚCI PROGRAMOWE          | NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE | SPOSOBY OCENY |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------|-----------------------|---------------|
| EK1               |                                                                                | Cel 1           | w1 w2 c1 c2 c3<br>l1 l2 l3 | N1 N2 N3 N4           | F1 F2 P1 P2   |
| EK2               |                                                                                | Cel 2           | w3 c4 l3 l5                | N1 N2 N3 N4           | F1 F2 P1 P2   |
| EK3               |                                                                                | Cel 2           | w4 w5 c5 l5                | N1 N2 N3 N4           | F1 F2 P1 P2   |
| EK4               |                                                                                | Cel 3           | c1 c2 c3 c4 c5             | N2 N4                 | F1 F2         |
| EK5               |                                                                                | Cel 4           | l1 l2 l3 l4 l5             | N3 N4                 | F3            |

## 11 WYKAZ LITERATURY

### LITERATURA PODSTAWOWA

- [1 ] **Barbara Oleś** — *Kurs z fizyki dla WIL*, elf2.pk.edu.pl, 0,
- [3 ] **D.Halliday, R.Resnick, J.Walker** — *Podstawy fizyki*, Warszawa, 2007, PWN
- [4 ] **I.W.Sawieliew** — *Kurs fizyki*, Warszawa, 1987, PWN
- [5 ] **Praca zbiorowa** — *Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki*, elf2.pk.edu.pl, 0,

### LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1 ] **A.Januszajtis** — *Fizyka dla politechnik. t.1. Cząstki*, Warszawa, 1977, PWN
- [2 ] **A.Januszajtis** — *Fizyka dla politechnik. t.2. Pola*, Warszawa, 1986, PWN
- [3 ] **A.Januszajtis** — *Fizyka dla politechnik. t.3. Fale*, Warszawa, 1991, PWN

## 12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

### OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Barbara Oleś (kontakt: pk.tutor@gmail.com)

### OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

- 1 dr Barbara Oleś (kontakt: pk.tutor@gmail.com)
- 2 dr Jan Kurzyk (kontakt: jan.kurzyk@if.pk.edu.pl)
- 4 dr Adam Szmagliński (kontakt: aszmag@op.pl)
- 5 dr Gabriela Lewińska (kontakt: gabriela.lewinska.pk@gmail.com)

## 13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

---

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

**PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI** (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....  
.....  
.....  
.....